

Библиотека
Прозна путовања

Наслов оригинала
Grzegorz Kasdepke
Kacperiada. Opowiadania dla łobuzów i nie tylko.

© tekst Grzegorz Kasdepke
© ilustracije Piotr Rychel
© за српски језик Одисеја

BOOK INSTITUTE



©POLAND

Објављивање ове књиге
помогао је ©POLAND
Translation Program

Гжегож Каздепке

Касїеријада

Приче за манїуїе и оне друґе

Превела с пољског
Мила Гавриловић

Илустровао
Пјотр Рихел

Одисеја
Београд, 2018.



Пешчани сат за ровиша јаја

Једне недеље сам на бу-
вљој пијаци купио пешчани
сат. Мој син Каспер није ски-
дао поглед с њега – гледао је
како цури песак као да је то нај-
занимљивији цртани филм. Пе-
сак је цурио, секунде су пролазиле
– и то је трајало толико дуго да ми се у
једном тренутку све помутило; имао сам
утисак да песак пролази, а да секунде цу-
ре...

„То је неки стари сат, је л’ тако?“ – упи-
тао је Каспер.

„Нешто слично“, климнуо сам главом.

„А колико је сад сати?“



Слегнуо сам раменима.

„То не можеш знати кад гледаш у пешчани сат... Али...“ – додао сам брзо, видевши разочарање на његовом лицу, „али, на пример, кад куваш ровита јаја, онда поставиш овакав пешчани сат поред шпорета, и кад сав песак исцури – то значи да можеш да искључиш ринглу!“

Скувао сам ровита јаја како бих доказао да говорим истину.

„А чему служе већи пешчани сатови?“ – упитао је Каспер.

„Да направиш тврдо кувана јаја...“ – одговорио сам. Осећао сам, ипак, да то није најбољи одговор.



„А још већи?“
„Да ти загори
јело у шерпи...“
– промрмљао
сам прилично
непромишљено,
признајем.

„А највећи?“ – Каспер није одустајао.

Таман сам хтео да измислим нешто, кад се на вратима појавила Магда, Касперова мама.

„Да позовеш ватрогасце!“ – рекла је. „Поставиш пешчани сат поред шерпе, и кад сав песак исцури, нема више ни јаја, ни шерпе, а у кухињи стоје бесни ватрогасци!“

„Стварно?“ – обрадовао се Каспер и задивљено погледао у пешчани сат.

„Стварно“, рекла је Магда. А онда је погледала у мене, куцнула се прстом у чело и у пролазу добацила:

„Ти баш умеш да објасниш детету...“ – и изашла.



Најбоље је да будеш што што јеси

Недавно је мој син Каспер изјавио да ће, кад порасте, бити кондуктер и... да ће променити име у Ришек.

Зашто?

Зато што се његов деда зове управо тако – Ришек.

„Али он је машиновођа“, зачудио сам се.

„Па добро, не могу баш да будем скроз исти“, рекао је Каспер.

Ипак, одлучио је да се у свему осталом потпуно угледа на деду. Уместо да трчи, скаче и игра се леко коцкама, он се креће полако и господствено, сваког дана прелистава новине, уздише док гледа телеви-

зију, а своје другове и другарице из вртића са омаловажавањем зове „дечица...“.

„Зар не мислиш да твоје понашање баш и није паметно?“ – упитао сам.

„Не мислим“, одговорио је мој деда-син.

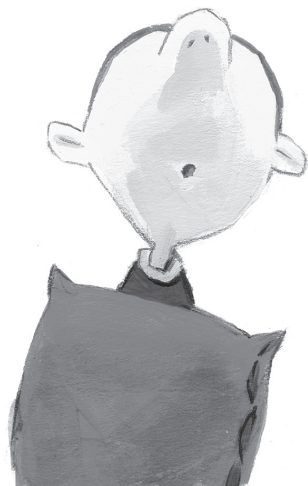
Кад је већ тако, што не бих и ја неког имитирао?

Обукао сам се у црно, попео се на сто и скочио с њега уз гласно шиштање, а онда сам још неколико пута поновио читаву операцију.

Каспер ме је гледао запрепашћено.

„Одувек сам желео да помажем људима, као Бетмен“, објаснио сам му, „а Бетмен савршено скаче с висине!“

Кад сам се попео на ормар, Каспер је испод џемпера извадио јастук, који је носио као стомак не би ли што више личио на деда Ришека, и положио га на место на које сам намеравао да слетим.





„Зар не можеш да помажеш људима као тата, а не као Бетмен?“ – упитао је.

„А зар ти не можеш једног дана да постанеш кондуктер као Каспер?“ – одговорио сам питањем на питање.

У том тренутку су се отворила врата и у собу је ушла Магда, моја жена, а Касперова мама. Били смо затечени кад смо је угледали. Још јутрос је била дугокоса бринета, а сада је пред нама стајала кратко ошишана плавуша.

„Да ли си ти полудела?“ – промрмљао сам.

„Хтела сам да изгледам као тета Илона“, фркнула је Магда.

Каспер је уздахнуо.

„Е, мама, мама...“ – вртео је главом. „Зар не знаш да је најбоље да будеш то што јеси?“

Али Магда је то врло добро знала...

Сладолед на Трани

Кад сам био мали, замишљао сам да ћу, кад порастем, сваког дана јести сладолед до миле воље – а кад сам одрастао и могао да га једем, испоставило се да уопште немам жељу за њим.

Необично, зар не?

Мој син Каспер то не разуме.

Да може, он би непрестано јео сладолед – на штапићу, у корнету, у чаши, у облику штрумпфа, пиштаљке, воћни, чоколадни – свакакав!

Једном приликом, док смо са сладоледом у руци ишли ка кући, на нас је изненада насрнуо велики пас.

„Тата!“ – узвикнуо је Каспер и сакрио се иза мене. Иначе је врло храбар, али није неки љубитељ великих паса. „Појешће нас!“

Старији господин, који се правио да влада ситуацијом и чврсто држи балавог пса на повоцу, био је сав зајапурен. Док сам гледао велике очњаке тог овчарског пса, закључио сам да је Каспер у праву.

„Неће вас да поједе!“ – рекао је старији господин, сав задихан.

„Него кога?“ – нашалио сам се бојажљиво; то је требало да му покаже да се нима-ло не плашим.

„Он обожава сладолед од чоколаде!“ – дахтао је старији господин држећи поводац последњим атомима снаге.

Кад сам угледао набреклу жилу на псећем челу, схватио сам да би најбоље било склонити се ван домашаја његових очњака.

Попели смо се на дрво.

Пас је оборио старијег господина и наскочио на пањ; захваљивао сам Богу што пси нису спретни као мачке!



Ситуација је постајала све незгоднија: под дрветом је стајао чупави прождрљивац, старији господин се с муком поди-зао на ноге, а на безбедној удаљености од петнаестак метара ређали су се радозна-ли посматрачи.

„Прави се да смо се попели онако... из фазона...” – рекао сам Касперу и почео да звиждућем, кобајаги безбрижно.

„Из чега?” – питао је Каспер.

„Из задовољства!” – просиктао сам.

Старији господин је пришао дрвету.

„Дајте му сладолед, тако вам Бога!“ – рекао је молећиво.

„А зашто ја?!“ – питао сам увређено. „И Каспер има сладолед!“

„Е, стварно си неки!“ – викнуо је Каспер.

„Благо детету с таквим татом!“ – чуо сам глас с места на ком су се окупили пролазници.

Старији господин није одустајао.

„Ваш је од чоколаде“, појаснио је. „А де-чак једе воћни.“

Срећковић, прошло ми је кроз главу.

Издајека сам угледао Магду како иде ка нама – Магду, моју жену.

И да не бих непотребно продужавао сцену, одлучио сам да дам сладолед тој чупавој бештији – остало је само да сми-слим: како? Нисам хтео да му тек тако ба-цим послатицу, јер би то изгледало као да га се плашим. Из руке му је тек нећу дати, јер ће ми је откинути...

Дакле, како?

„Каспере!“ – изненада ми паде на па-мет. „Дај ми један прут!“

Каспер, који је, у страху да се пас не предомисли, брзо појео свој воћни сладолед – па су му, захваљујући томе, обе руке биле слободне – откинуо је једну прилично дебелу грану и додао ми је преко главе.

С болом у срцу натакнуо сам свој сладолед на грану, а онда сам га усмерио ка закрвављеним бештијиним очима.

Њам!

Сладолед се, заједно с половином гране, у трену изгубио у псећој чељусти. Старији господин одахнуо је са олакшањем.

„Сада можете слободно да сиђете“ – рекао је и обрисао зној са чела.

Видео сам Магду како стоји у гомили посматрача и гледа нас заинтересовано. Скочио сам на земљу.

Пас, који је пре само једне секунде личио на помахниталог људождера, сада ме је лизао хладним језиком по руци и махао репом; кад је то видео, Каспер се одважио да сиђе с дрвета.

„Шта сте то радили?“ – упитала је Магда док нам је опрезно прилазила.

„Ништа“, фркнуо сам.

„Хранили смо пса“, рекао је Каспер.

„Сладоледом?!“ – чудила се Магда.

Каспер је слегнуо раменима и набацио самоуверен израз лица.

„Зар ти не знаш да пси обожавају сладолед?“

А ја сам додао:

„А нарочито сладолед на грани!“

Магда је направила такву гримасу да ништа више нисмо морали да је питамо.

Није то знала.

Садржај



Пешчани сањ за ровиша јаја	5
Рекламације	8
Надувен као балон	12
Послонице	16
Најбоље је да будеш што што јеси	21
Трка	25
Ко ће волеши маленог кловна?	34
Кућна њредсјава	38
Сјашна њусјаоловина	42

Забуна	46
„Ајрили-ли-ли – да се не бисте срушили“	50
Кућање	53
Блато у њеску	57
Сладолед на трани	62
Уши на прогају	68
Мајко моја, Очеви!	73
Пази на башерије!	77
Пацијенткиња Зима	82
Доктор за радијаторе	87
Поклон за Снешка	91
Најважније је одморити се	94
Учтивви шермомешар	98
Торша од шартарейе	104
О аутору	111
О преводитељки	116

Библиотека
Прозна путовања

Гжегож Каздепке
Касперијада. Приче за манује и оне грује

С пољског превела
Мила Гавриловић

Илустровао
Пјотр Рихел

За издавача
Весна Капуран

Уредница
Марија Вукосаљевић

Лектура
ПР Агенција Јасна Ерчић

Прелом
Агенција Небојша Митић

Штампа
Caligraph, Београд

2018.

Издаје
ОДИСЕЈА, Добрачина 5, Београд
тел. 011 2620-521
odiseja@sezampro.rs
www.odiseja.co.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.162.1-93-32

КАЗДЕПКЕ, Гжегож, 1972-
Касперијада : приче за мангупе и оне друге / Гжегож Каздепке
; превела с пољског Мила Гавриловић ; илустровао Пјотр
Рихел. - Београд : Одисеја, 2018 (Београд : Caligraph). - 120 стр.
: илустр. ; 20 см. - (Библиотека Прозна путовања / [Одисеја])

Превод дела: Kasperiada / Grzegorz Kasdepke. - Тираж 1.000. -
О аутору: стр. 111-115. - О преводитељки: стр. 116-117.

ISBN 978-86-7720-155-5

COBISS.SR-ID 268979980